75 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 165. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1968 No. 165. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 6 вересня 1968 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН МАЄ ВЗЯТИ УЧАСТЬ у виборчій кампанії в користь віце-президента Гомфрі. Голова Крайового Демократичного Комітету Лоренс О'Брайєн, який керує виборчою кампанією віце-президента Гомфрі, заявив, що участь президента Джансона у виборчій кампанії має велике значення, бо Джансон має великі осяги під час понад п'ятирічної президентури. О'Брайєн сподівається, що Джансон помагатиме Гомфрі порадами, а також промовами Гомфрі після Конвенції невповні утотожнюються з програмою Президента.

ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ В СПРАВІ ЗАВОРУШЕНЬ, яку очолює д-р Мілтон С. Айзенгавер, має вести слідство в справі демонстрацій під час Демократичної Конвенції в Шикаґо. Вона має також вияснити справу заворушень, які недавно були в Клівленді. Д-р Айзенгавер заявив журналістам, що, можливо, ним очолювана комісія розглядатиме також справу заворушень в Маямі Біч під час Республіканської Конвенції. Д-р Айзенгавер сказав, що він про заворушення в Шикаґо не конферував із президентом Джансоном, тільки на власну руку вирішив вияснити цю справу.

РОЗХОДЖЕННЯ МІЖ ВІЙСЬКОВИКАМИ і урядом в Арґентині може спричинити нові зміни в арґентинськім уряді, який існує від 28-го червня 1966-го року. Тоді то відбувся військовий переворот в Арґентині, і військо скинуло вибраного президента Артура Іллію. На президента був вибраний Хуан Карльос Онґанія. Та цього року ще президент 20 серпня звільнив командантів армії, летунства і фльоти та найменував на їхнє місце нових командантів, дещо правіших як досі. Шеф армії генерал Хуліо Родольфо Альсоґарай заявив на пресовій конференції, що цей крок президента сильно пошкодив тій базі, на якій основувалася сила уряду.

В НАЙБЛИЖЧОМУ ТИЖНІ ВІДБУДЕТЬСЯ в Ню Йорку і у Вашингтоні Шостий Міжнародний Музичний Конгрес, в якому візьмуть участь 450 делегатів із 50 держав. Це буде перший такий конгрес в цій країні. Спонзорами цього Конгресу є Міжнародна Музична Рада в Парижі, Крайова Музична Рада ЗСА і Крайова Комісія ЗСА при ЮНЕСКО. Між делегатами мають бути два з СССР, три з Болгарії, два зі Східної Німеччини, три з Польщі і три з Угорщини. Наради і концерти від понеділка до середи будуть в Ню Йорку, а від четверга до суботи у Вашингтоні.

ЗБІЛЬШЕНЕ ЧИСЛО ПРОДАНИХ АВТ в декаді від 21 до 31 серпня ц. р. свідчить про це, що економіка ЗСА далі збільшується, хоч збільшено прибуткові податки на це, щоб сповільнити темп росту економіки та спинити інфляцію. Від 21 до 31 серпня продано 242.518 авт, на 25 відсотків більше, як в тому самому часі 1967-го року, коли число проданих авт виносило 193,269. В серпні ц. р. чотири великі автомобільні компанії продали 635,101 авт, на 23 відсотки більше як в серпні 1967-го року, коли продали були 517,235 авт.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ВПЕРШЕ ПОЧАЛА писати про вороже супроти окупаційних совєтських і сателітних військ відношення збоку чеського і словацького народів. „Красная Звезда" подала опис такої ворожої постави словаків супроти одного мадярського військового відділу, що той подав радіодепешу до найближчого совєтського з'єднання, щоб воно прибуло рятувати відділ. „Ізвєстія" пишуть про чеських „контрреволюціонерів", які саботували доставу якихсь товарів із Совєтського Союзу.

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА У ПРАЗІ ВСЕ ЩЕ ЗАЙМАЮТЬ будинки різних чеських часописів. Совєтські вояки ще не звільнили будинки й домівки часописів „Свободне Слово", „Лідова Демократіє" і „Млада Фронта". Вони звільнили тільки приміщення офіційного органу компартії „Руде Право", органу чеських профспілок „Праце", як також вечірнього часопису „Вечерні Прага".

У ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНІ ЗАВЕЛИ ЗНОВУ пресову цензуру, однак не призначили для кожного часопису цензора, як це було раніше, а покликали до життя 18-членну „контрольну раду", яка двічі у тиждень переводить нараду з усіма редакторами. Газетам заборонено писати про компромісову угоду між проводом ЧСР і Совєтами у Москві та вживати слів „інвазія" і „окупація". Свою опозицію супроти Совєтів чеські газети проявили, наприклад, надрукуванням листа італійської компартії до чеської — з висловами співчуття, симпатії і солідарности.

ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД ОФІЦІЙНО ЗАЯВИВСЯ проти совєтської окупації Чехо-Словаччини. Його речник, д-р Мохаммед ель-Зайят, заявив на пресовій конференції, що Єгипет визнає принцип, щоб „співчувати з усіма народами, які падуть жертвою агресії, між якими є також чехи".

АВСТРІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗДИСКРЕДИТУВАЛИ „Ізвєстія", закинувши большевикам, що вони придумують брехні задля ведення антисемітської кампанії. „Ізвєстія" виступили були проти чеського міністра закордонних справ д-ра Ірі Гаска, який неначе називався Карпелес і задля кар'єри змінив собі призвище. Австрійська комуністична газета „Фолькcштімме" виявляє, що большевики переплутали Ірі Гаска, який ніколи не був жидом, з Бедріхом Гаском, який змінив собі призвище у 1945 році. Але Бедріх Карпелес-Гаск теж не був „нацистським колаборантом", бо в 1939 році втік до Англії.

НА РАДІ БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ведуться наради над ізраїльською скаргою проти Єгипту, який будцім-то вислав вояків на окупований Ізраїлем Синайський півострів, де вони зробили засідку на ізраїльський „джіп", вбили двох ізраїльських вояків та схопили одного. Єгипет заперечує цього й заявляє, що він з тим „інцидентом", який стався 26 серпня ц. р. не має нічого спільного, але ізраїльці твердять, що єгипетські власті могли тому насколові арабських терористів перешкодити. На Раді ОН шукають компромісової полагоди.

БОЛГАРСЬКИЙ ЛІТАК РОЗБИВСЯ в минулу середу: він летів з Дрездена у Східній Німеччині до Бургасу над Чорним морем та розбився недалеко летовища в Бургасі. З 89-ох осіб, що були в літаку, 50 згинули. Майже всі пасажири — це були німці із Східної Німеччини, що летіли на ферії над Чорним морем. Літак був совєтського типу „Ільюшин".

ПЕРЕД НОВИМ ШКІЛЬНИМ РОКОМ

Заклик Шкільної Ради УККА

Проминули літні шкільні вакації, ці благословенні дні відпочинку, спокою, веселости і безжурної радости шкільної молоді. Отрясаються з літньої вакаційної дрімоти шкільні будинки і знову наповняться гамором, сміхом, молодечими криками відпочатої молоді; — так, як колись перед тим.

Очікують і відповідають свою тяжку працю наші школи українознавства; знову звенить в них мелодійна українська мова, лунає українська пісня — обі так дорогі і милі кожному українцеві.

Тут мусимо признати і ствердити, що роля, завдання і значення шкіл українознавства дуже широкі і для існування української громади дуже цінні і важні; вони сягають глибоко в корінні основи нашого національного життя.

Школа бо українознавства не тільки навчає нашу молодь предметів українознавства, — школа українознавства витворює і закріплює в молодій душі національні почування, формує національну свідомість нашої молоді, вказуючи на її місце і ролю в пізнішому громадянському її життю. Школа українознавства своєю працею, своєю діяльністю здержує а навіть до певної міри паралізує винародовлюючі впливи, що з усіх сторін насуваються чорними хмарами на нашу молодь. В цьому велична хоч тяжка, — але безінтересовна праця і заслуга нашого вчительства й керівних органів, які кермують збірною працею наших шкіл.

У зв'язку з цим висувається на чолове місце важне питання: як охопити і зв'язати школами українознавства, якщо вже не всю українську молодь, то бодай її подавляючу більшість? Що робити, щоб наші втрати були якнайменші і не захитали громадсько-національної основи і рівноваги?!

Тут відповідь тільки одна:

Усе наше громадянство в цілості, усі наші суспільно-громадські, освітньо-культурні і всі інші організації, — чи старших, чи молоді, відділи УККА, батьківські комітети чи рідношкільні кружки повинні доложити усіх зусиль, щоб справи ці розв'язати якнайкорисніше. Вони знають терен, обставини життя на даному терені, знають людей і можливості, які можуть бути осягнені.

Вони повинні доложити всіх старань, щоб притягнути всю молодь до наших шкіл українознавства.

Пам'ятаймо, що це справа і відповідальність виключно нас самих.

Шкільна Рада УКК

Конгрес має вирішити численні законопроєкти

Вашингтон. — Конгрес зійшовся на додаткову сесію, щоб до жовтня вирішити найважливіші законопроєкти, які знаходяться в окремих конгресових комісіях, або вже в конгресових конференціях. В Конгресовій Конференції знаходиться справа допомоги закордонні, на яку Конгрес призначив дуже малу суму, а сенатор Морс робить труднощі при схваленні навіть цієї малої суми. Конференція має вирішити справу фондів для Мешканевого і Міського Департаменту. Палата схвалила на цю ціль $ 25 мільйонів. Також застрягла в Конгресовій Конференції справа поширення федеральної допомоги для коледжів й університетів. Не схвалений досі законопроєкт про організацію водної комісії, не вирішений проєкт про поширення харчової допомоги у формі харчових марок. Чекає на вирішення проєкт про конгресового регуляміну, який Сенат давно схвалив, але Палата Репрезентантів навіть не почала праці над ним. Не скінчив Конгрес праці над проєктом про контролю над вогнепальною зброєю. Нема надії, щоб Конгрес цього року вирішив всі законопроєкти, бо всі конгресмени і третина сенаторів спішаться в терен, щоб вести виборчу кампанію, стараючися про перевибір.

Три астронавти щасливо закінчили пробу в космічному кораблі Аполло 7

Кейп Кеннеді, Флорида. — Три астронавти, які в половині жовтня ц. р. мають вилетіти кількаденний лет довкола Землі, щасливо відбули пробу перебування в космічному кораблі Аполло 7, подібну до тієї проби, яка 19 місяців тому спричинила була смерть трьох астронавтів в космічному кораблі Аполло 1. Проба відбулася з двоі і півгодинним спізненням внаслідок комунікаційних та еквіпункових проблем. Після успішного закінчення проби командант цієї дружини астронавтів капітан фльоти Волтер М. Шіра сказав журналістам: „Все відбувається добре на космічному кораблі Аполло 7". У Гюстоні в Тексасі три пілоти летунства Торней і Ліндзі. Ллойд Рідер і Алфред Г. Дейвідсон 4-го вересня увійшли до моделю космічного корабля Аполло, де вони перебувати муть п'ять днів, до понеділка 9-го вересня, в таких умовах, в яких будуть астронавти під час лету по космосі.

Інформують Президента, що немає виглядів на затвердження номінації Фортаса

Вашингтон. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд поінформував президента Джансона під час конференції конгресових провідників в Білому Домі, що цього року зовсім немає виглядів на це, щоб Сенат затвердив номінацію судді Найвищого Суду ЗСА на головного суддю цього ж Суду. Пізніше таке саме становище в цій справі зайняв провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен, який давніше казав, що не буде труднощів потвердити номінацію Фортоса. В політичних колах подають такі причини спротиву сенаторів затвердити номінацію Фортоса. 1. Республіканський кандидат на президента Ричард М. Ніксон заявив, що номінувати нового головного суддю повинен нововибраний президент. Внаслідок цього республіканські сенатори є проти Фортаса. 2. Заворушення в Шикаґо пригадали сенаторам, що Фортас залагідно ставився до гострого поборювання злочинців.

„ВИЗВОЛЬНИЦЬКІ" ДІЇ СОВЄТСЬКИХ ОКУПАНТІВ

Намагаючись припинити свобідне передавання вісток в окупованій Чехо-Словаччині, совєтські окупанти знищили все влаштування телевізійної станції в Празі. На фото: одна із телевізійних студій здемольована совєтськими „визвольниками".

Совєтська амбасада в ЧССР шукала серед чехів квіслінгів

Прага. — Совєтський амбасадор Степан Червоненко виїхав до Москви на засідання Центрального Комітету компартії СССР, якого він є членом. Однак сутньою ціллю його подорожі є нарадитися із кремлівськими вожаками про ситуацію, яка склалася у зв'язку з совєтською інвазією. За останніми ревеляціями, Червоненко присвоював був для совєтських агресивних плянів директора чехо-словацької пресової агенції Ч.К.Т. Мірослава Сулека, який разом із колишнім міністром інформації за урядування Антоніна Новотного, Карлом Гофманом, склав був т. зв. „крик про поміч" на адресу Совєтського Союзу, щоб той поспішив з допомогою вірним чеським комуністам проти „контрреволюціонерів". Той зрадницький заклик повинен був - згідно з домовленням між Червоненком і Сулеком — появитися 19 серпня, напередодні совєтської інвазії, яка ніби прийшла власне у негайній відповіді на той чеський заклик. Шеф східньо-німецької пропаганди Герман Аксен і його колеґи у Москві, Варшаві, Будапешті і Софії, цілий день чекали на той зрадницький чеський манифест, але не діждалися його, з тої простої причини, що редактори й співробітники Мірослава Сулека збунтувалися і рішуче спротивилися надрукувати той зрадницький лист, щоб тим поширити того зрадницького одвертого листа до московських правителів. Щойно тепер совєтська преса надрукувала кілька анонімних — направді сфабрикованих у Москві — чеських листів, які скаржаться на „контрреволюціонерів" у ЧСР. Мірослава Сулека звільнено в Празі з головства пресової агенції Ч.К.Т. Два інші чеські сталіністи, Ольдріх Светька і Ян Піллер, оприлюднили заяви з запереченням, наче б вони закликали совєтські війська до інтервенції в ЧСР та наче б вони були зрадниками свого народу і партії. Чеський уряд відкинув вимогу Москви дімісіонувати міністра закордонних справ Ірі Гаска і той повернеться до Праги з Белграду, де захопила його окупація ЧСР.

ЗСА тимчасово припиняють культурний обмін з Совєтами

Вашингтон. — Державний Департамент проголосив, що відкликано заплянoване турне по Совєтському Союзі симфонійної оркестри Міннесотського університету. Заявлено, що „береться під увагу" дальші постанови подібного характеру. Припинення культурного обміну з Совєтським Союзом прийшло в безпосередньому наслідку совєтської агресії в Чехо-Словаччині, головно під натиском збоку обуреного американського громадянства. Ці настрої такі сильні, що відбилися на атмосфері в Сенаті. Одначе лідер сенатської більшости Майк Менсфілд, як голова республіканської меншости Еверет Дірксон поінформували президента Джансона, що існують тільки мінімальні шанси, щоб Сенат ратифікував за цьогорічної сесії договір проти поширення атомового договору. Совєтська агресія проти Чехо-Словаччини підпала під сумнів не тільки мудрість зобов'язання, щоб нікому не постачати матеріялу для продукції атомової зброї ані уділювати такої зброї, але й узагалі цілу концепцію співпраці з Совєтами в міжнародних відносинах. Ті самі міркування вплинули на ЗСА, Британію, Канаду і Бельгію, які мають більші чи менші контингенти військ на европейському терені, що вони заявили через своїх амбасадорів при головній кватирі Атлантійського Союзу (НАТО) в Брюсселі, що вони не відкличуть з Европи ніяких своїх військ. Рада міністрів НАТО, яка мала зібратись в грудні ц.р., збереться вірогідно швидше задля деревізії цілої військово-політичної ситуації, що настала після совєтської інвазії до ЧСР. Державний Департамент назвав „обурливим" твердження совєтської преси, наче б НАТО плянувало було інвазію супроти Чехо-Словаччини.

Помер Василь І. Сарчук, секретар КУК

Вінніпег. — У понеділок, 2-го вересня, тут на 67-му році життя помер на атаку серця Василь І. Сарчук один з найвидатніших діячів Канадійської України, довголітній генеральний секретар Президії Комітету Українців Канади, провідний член Союзу Українців Самостійників та заслужений педагог, який дуже багато причинився до введення української мови в програми навчання в середніх та високих школах Канади.

ПАСТОР ОЛЕКСА ГАРБУЗЮК ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ У ЗСА

Честер, Па. — Почавши від четверга 29 серпня до понеділка 2 вересня тут відбувався 22 З'їзд - Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков у ЗСА. З'їзд, в якому взяло участь понад 350 делегатів з усіх стейтів Америки, відбувся в українській баптистській церкві в Честері-Крумлині. Мотто з'їзду було: „Світло для світу", а текстом: „І знову Ісус промовив до них, кажучи: Я є світло для світу, хто йде за Мною, не ходитиме в темряві той, але матиме світло життя" (Ів. 8:12).

З'їздом проводила президія в особах пасторів Павла Бартoкова, Олекси Гарбузюка і Дмитра Марійчука. У висліді тайного голосування обрано уряд Об'єднання у складі: пастор Павло Барткiв — почесний президент, пастор Олекса Гарбузюк — президент, пастор Іван Барчук — заступник президента, пастор Дмитро Марічук — генеральний секретар, пастор Ярослав Папроцький — заступник секретаря, Іван П'ятковський — скарбник, Петро Коваль — заступник скарбника та пастор д-р Левко Жабко - Потапович і пастор Василь Мура — члени управи. В часі З'їзду - Конвенції відбулись рівнож вибори Об'єднання Молоді і Об'єднання Сестрицтва при ОУЄЦерков, в результаті яких на голову Молоді переобрано Михайла Якубовича, а на голову Сестрицтва переобрано Катерину П'ятковську.

Вибраний уряд Об'єднання є відповідальний за десятки церков і місійних станиць, розкинених в Европі, Австралії та країнах Південної Америки.

В часі З'їзду відбувались Богослуження, під час яких промовляли пастори з різних місцевостей, і хоч ті промо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українці в Головній Раді Міжнародної Католицької Унії Преси

Мюнхен. (вя) — Саме з'явився бюлетень Міжнародної Католицької Унії Преси із загальним звітом про останній Світовий Конгрес Католицької Преси, який відбувся на початку липня б. р. у Берліні. Як про це деякі наші органи інформували, в цьому Конгресі прийняли участь із українського боку о. шамб. Я. Свищук (редактор „Нової Зорі" із Шикаґо) та голова Української Католицької Асоціяції Преси, д-р Лев Мидловський (редактор тижневика „Шлях" із Філядельфії).

В бюлетені подано м. ін. остаточний і вже затверджений склад Головної Ради, яка складається з 4 Міжнародних Федерацій: Директорів Католицьких Журналів, Католицьких Агенцій та Католицьких Пресових Шкіл. Ця остання федерація постала щойно недавно, і вона прийняла участь у Конгресі, як організована одиниця, щойно вперше. Дотеперішнім президентом Унії був начальний редактор офіціозу Апост. Столиці „Оссерваторе Романо" ред. Раймондо Манціні, але він мусів — за постановами статуту — уступити, бо передбачається, що на голову може бути обраним тільки дві рази підряд і саме тепер минув час його другої каденції. Новим президентом став француз: Жан Желямюр. Взагалі на керівних постах наступили поважні зміни, бо м. ін. треба було вибрати нового генерального секретаря на місце дотеперішнього — француза о. Е. Габеля, який — виконуючи свої обов'язки — згинув у летунській катастрофі. Його наступником став еспанський монсиньйор о. Ісус Іррібарен (еміґрант, який живе постійно у Франції). Натомість залишилася на своєму посту п-і Жосі Жілс, адміністративний секретар, що напевно запевнить тяглість праці. Це саме з п-ою Жілс українці утримували постійний контакт, якщо зважити, що о. Габель був постійно у роз'їздах.

З українців обрано д-ра Л. Мидловського на 2-го секретаря в Міжнародній Федерації Католицьких Журналістів, а проф. д-р В. Янева на члена проводу Міжнародної Федерації Католицьких Щоденників та Періодиків. Обидва стають автоматично членами Головної Ради цілої Унії. Вибір двох українців до проводу поважної світової Централі — це наш небачений успіх, зокрема якщо зважити, що проф. Янева на його пост обирають вже четвертий раз зряду, а д-ра Л. Мидловського вдру-

Під проводом трьох Владик відбулись похорони бл. п. о. прот. Миколи Харіщака

Бавнд Брук, Н. Дж. — Впродовж чотирьох днів, від понеділка 26-го до четверга 29-го серпня 1968 року відбувались священичі похоронні обряди померлого в неділю 25 серпня ц. р. о. Миколи Харіщака. В понеділок увечері в похоронному заведенні в Ковтсвілл, Па., після приписаного похоронного обряду, декан митр. прот. Омелян Мицик, заступник голови консисторії митр. прот. Теодор Форостій, о. прот. Богдан Железівський і о. Василь Серафимович убрали тіло Покійного та взяли участь в перевезенні його до місцевої Української Православної Церкви св. Духа в Ковтсвіл, де, ледве від чотирьох тижнів, сповняв уряд пароха покійний о. М. Харіщак. В церкві згадані священики відправили Парастас та виголосили проповіді. Наступного дня, у вівторок ранком, до церкви прибули Їх Блаженство Митрополит Іоан, який в асистенції оо. О. Мицика, Т. Форостія, Б. Железівського і М. Борисенка відслужив Заупокійну Святу Літургію, і виголосив прощальну проповідь. Вечором того дня о. декан О. Мицик та о. Петро Мелех відслужили Парастас та виголосили проповіді — о. Мелех по-українськи та о. Мицик по-англійськи. В середу ранком о. декан Мицик відслужив св. Літургію з нагоди празника Успіння Пресвятої Діви Марії по-

бл. п. о. прот. Микола Харіщак

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шляхом усіх аґресорів

Несподівано скликана Президентом на минулу середу Крайова Рада Безпеки, — переведене безпосередньо після того засідання Уряду, — безперервні наради амбасадорів, акредитованих у головній кватирі НАТО в Брюсселі, — приїзд з Москви до Вашингтону американського амбасадора Томпсона й тривожні заяви канцлера Західньої Німеччини Курта Кізінґера — все це вказує на загрозливість ситуації, яка постала в Европі внаслідок окупації Чехо - Словаччини. Може ще завчасно говорити про „подих третьої світової війни", але її загроза стала куди реальнішою, аніж була місяць тому. Бож місяць тому Захід розраховував на ступневе зменшення збройних сил СССР та держав Атлантійського Союзу в Середній Европі. ЗСА відкликали в 1967 році 34.000 свого війська з Европи і заповіли дальше його відтягання. Сьогодні замість 20-ти совєтських дивізій у Східній Німеччині є їх там 21, а крім того нез'ясоване число дивізій — щонайменше три — появились на кордоні між Чехо - Словаччиною і Західньою Німеччиною. Совєтські й сателітські війська ніби мають ступнево відходити з Чехо - Словаччини, але, згідно з газетними вістками, навпаки, біля кордонів Чехо - Словаччини від сторони Польщі й Східньої Німеччини стоять масові збройні сили СССР.

Заприсяжені оптимісти не переводяться і в цій ситуації. Вони раді повірити твердженням совєтської преси й совєтських дипломатів, завдання яких зацитькувати західню опінію, що аґресія супроти Чехо - Словаччини — це „внутрішня справа соціялістичного світу", що вона ні трохи не змінює „миролюбного" характеру совєтської закордонної політики, — що Совєти виставили на чесько-німецькому кордоні свої дивізії не для того, щоб атакувати Західню Німеччину, а щоб забезпечити себе проти аґресивних замірів німецьких „реваншистів". Совєтський амбасадор у Парижі Валеріян Зорін назвав „ідіотськими" поголоски про пляновану большевиками збройну інтервенцію в Румунії. Алеж саме Валеріян Зорін був режисером комуністичного перевороту в Чехо - Словаччині 20 років тому, коли московські аґенти вбили й викинули через вікно чеського міністра закордонних справ Яна Масарика. І, видно, британські соціялісти мають також поважні побоювання в зв'язку з ситуацією в Середній і Східній Европі, коли прем'єр Гарольд Вільсон раптом вирішив летіти до Румунії, щоб безпосередньо від її президента Ніколяу Чеушеску дізнатися правду: чи дійсно совєтські війська зосереджені у Буковині й Басарабії, і що він, Чеушеску, думає про події в Чехо - Словаччині та їх міжнародні наслідки.

Можна припускати, що московське Політбюро, вирішивши перевести збройну інтервенцію в Чехо - Словаччині, не думало про аґресію проти Західньої Німеччини та про похід до Атлантику. Але історія вчить, що апетит імперіялістичних аґресорів завжди зростає в міру того, як їм удається проковтнути перші куски. Всі великі аґресори у всесвітній історії переводили свої завоювання ступнями, етапами. Останній відомий найбільший аґресор Гітлер зайняв спершу Заарщину, після того Надрайнщину, потім, за згодою Британії і Франції, включив до Німеччини Судетський край, зараз же після того зайняв Чехо - Словаччину, врешті „об'єднав" з Німеччиною Австрію. І він був також переконаний, що займе всю Польщу без спротиву збоку Заходу. Всі аґресивні сатрапи й диктатори вірили в непереможність своїх армій, тим паче, коли ті армії чисельно перевищували другу сторону.

Сьогодні Москва ще, мабуть, не рішена маршувати до Баварії. Але при сучасному стані збройних сил Західньої Німеччини й послабленні там військ ЗСА й Британії — ситуація для Москви дуже приманлива. Похмуре світло на її пляни кидає подібний до ультиматуму меморіял, що його кілька днів тому амбасадор СССР Семьон Царапкін передав канцлерові Кізінґерові у Бонні. Не виключено, що Москва, зажадавши „радикальної зміни" політики Німецької Федеративної Республіки, може для виправдання дальшої аґресії використати арґумент, що уряд Кізінґера не зрікся своєї „реваншистської" політики. Не виключено, що Москва захоче використати важку ситуацію, в якій опинився президент Джансон з незакінченою війною у В'єтнамі, з передвиборчою атмосферою в Америці та з шістьма місяцями, протягом яких він ще має урядувати. Однак, усі імперіялістичні аґресори помилялися в своїх розрахунках. Нема сумніву, що аґресія Москви проти Західньої Німеччини була б початком третьої світової війни.

ДИЛЕМА МОСКВИ

Седан, Франція. — Дилема дає два можливі рішення. У політиці рішальні чинники часто мусять вибирати: жити в мирі з сусідніми державами чи воювати; починати громадянську війну чи триматися демократичних способів співжиття з своїми громадянами, і т. д.

Перед дилемою стояли верховоди д и к таторської партії в Москві, коли послали 20 серпня своє військо „визволяти" Чехо - Словаччину від здогадної „контрреволюції". Це рішення не було легке. Недарма півроку пильно придивлялося Політбюро до подій у Чехо-Словаччині, то загрожувало празьким „реформаторам", то заявляло їм, що демократизація — „ваша справа", що Москва не буде втручатися до справ суверенної держави. Відкіль це вагання, нерішучість?

В кінці 1922 р., коли за порадами тоді вже спаралізованого Леніна проголошено „Союз Совєтських Соціялістичних Республік" (СССР) і Росія — теоретично — стала нарівні з іншими республіками членом СССР, була в цьому певна ідея, в яку вірував творець большевицької партії. То була ідея світової комуністичної революції, що мала б завершитися створенням світової комуністичної держави. Тому Ленін мріяв, що до СССР (без російської національної назви цієї держави) добровільно чи під натиском червоної армії вступлять народи всіх країн.

В цій вірі Москва виховала цілі покоління комуністів майже у всіх країнах світу. Вони вірили в „страшний суд" — світову революцію, після якої здійсняться слова прихильного до большевизму поета Блока: „Товаріщі, ми будем братья!"

В пресі ф р а н цузьких, італійських та інших комуністів приходилося читати, мовляв, червона армія большевицької Росії то „військо світового пролетаріяту", готове кожної хвилини проливати свою кров для щастя всього людства. Ця леґенда давала олігархам у Москві сильну зброю для пропаґанди в цілому світі.

Вінстон Черчілл казав після другої світової війни, що комуністичні партії в кожній країні — це аґентури російського уряду, готові зрадити інтереси власної країни для вигоди Москви.

На жаль, Черчілл не дожив до днів, коли в Москву втік англійський комуніст Кім Філбі, що служив 30 років для Москви в англійській пресі і на відповідальних посадах у розвідці Великобританії. Тепер Філбі живе „весело й щасливо" в СССР, має за свою службу добру пенсію, ще й дістає гонорари за свої спомини про те, як він дурив англійський уряд протягом довгих років. Спомини Філбі вже видруковано у Франції і незабаром вони вийдуть у Лондоні.

З цього прикладу бачимо, яку сильну зброю мала Москва у своїй підривній політиці в цілому світі: аґенти Кремлю пролазили на найвищі щаблі в урядах різних країн, і таємниці, невідомі навіть міністрам та членам парляментів інших держав, були доступні для ЧК, ГПУ, НКВД, МҐБ.

Щоб належно використовувати комуністичні партії інших країн для своїх інтересів, Москва завжди намагалася мати ці партії під своїм контролем. Непослушних карано різним способом: їх виключали з комуністичного руху як „троцькістів", „ревізіоністів", „буржуазних націоналістів", „запроданців капіталізму" і т. д.

Однак, поява на світовій арені комуністичного Китаю і бунт юґославських комуністів у 1948 році змінили ситуацію не на користь Москви. У країнах — сателітах Москви появилися свої „тітоїсти", і не помогли навіть шибениці, щоб викоренити численних „єретиків".

Але вожді КПСС все ж надіялися врятувати для себе хоч частину колишнього володіння і впливу на комуністичні партії в світі. В листопаді - грудні має відбутися в Москві конференція комуністичних партій, але комуністи Юґославії, Китаю, Альбанії та інших партій, прихильних до Мао, не візьмуть участи в тій конференції.

І ось — в лютому 1968 року почався процес демократизації в Чехо - Словаччині, при чому преса цієї країни не вагалася критикувати основи „ленінізму". До тих реформ поставилася прихильно більшість комуністичних партій світу. Москва мусіла прислухатися до голосу провідників „братніх партій" і тому не могла відразу рішитися, що робити, щоб „демократичний вітер" Чехо - Словаччини не пошкодив основам терористичної диктатури в СССР та в інших комуністичних країнах.

І коли нарешті в Кремлі вирішили послати своє військо „визволяти Чехо - Словаччину від контрреволюціонерів", то це свідчить про глибину небезпеки, що загрожувала совєтському режимові в СССР, у Східній Німеччині і Польщі від „демократичної пошести".

Не помогли вияви симпатії до чехословацьких реформаторів з Юґославії, Румунії, комуністичних партій Італії, Британії, с к а ндинавських країн. Журавель „світової революції" злетів так високо над обрієм Москви, що там вирішено рятувати власну шкуру: удержати під своєю владою СССР та „народні демократії" і „махнути рукою" на протести комуністів у вільних країнах.

Ідучи походом на Рим, Юлій Цезар сказав, переступивши через річку Рубікон: „Жереб кинуто!" То було безповоротне рішення. Не можемо рівняти епіґонів Леніна, вбогих апаратчиків Компартії, що сидять у Кремлі, з високими талантами і культурою Цезаря. Але й вони, пославши своє військо на окупацію Чехо - Словаччини, зробили крок безповоротний. Не тільки державні діячі вільних країн піднесли гострі протести проти цієї аґресії Москви: комуністичні партії Італії, Франції та інших країн засудили Москву.

В цих обставинах володарі Кремлю не зможуть скликати міжнародну комуністичну конференцію в листопаді 1968 року. При всій антипатії китайських комуністів до демократичних реформ у Чехо-Словаччині, Мао та його союзники в інших компартіях використали у своїй пропаґанді російську аґресію на Чехо - Словаччину проти Москви: мовляв, ми казали, що „кліка ревізіоністів і фашистів" у Кремлі — це імперіялісти, які продовжують завойовницьку політику царів.

Аґресія Москви проти Чехо - Словаччини — це знак, що вожді КПСС вибрали для себе менше зло. Вони вирішили, що їм вигідніше забезпечити свою необмежену диктаторську владу над народами російської імперії та рішальний вплив на країни-сателіти, навіть втративши контролю над комуністичним рухом у світі.

Аґресія Москви на Чехо-Словаччину показала всім засліпленим комуністичною пропаґандою дійсне обличчя російського большевизму: обличчя жорстокого і криводушного аґресора „насильника і негідника", як характеризував Ленін царських бюрократів, гнобителів неросійських народів.

Viator

В. Чапленко

„СТРАШНА ПРАВДА ПРО УКРАЇНУ

(2)

У школи фабрично - заводського навчання „набирається переважно сільська молодь і протягом кількох років зазнає нещадного мовного калічення". У міських школах України 1958 р. українською мовою навчалось тільки 21% дітей (у 1926 р. навчалось 97%). Але й ті міські школи, що називаються українськими, „в суті ними не є".

„У в'язку з питанням про дитячі садки Іван Дзюба навів обурливий факт, коли на прохання матерів м. Києва створити для їхніх дітей український садочок у Міністерстві освіти написали резолюцію": „Прошу лист надіслати до Облвно — зобов'язати розшукати (!) авторів цього листа і роз'яснити їм ленінську національну політику нашої держави". „Дуже просто й оперативно", — зазначає Іван Дзюба. — „Так само, як від цього листа, відмахуються і від будь-яких у подібних справах, відмахуються взагалі від трагедії цілої нації" (стор. 198).

У підрозділі „Культура" Іван Дзюба констатує, що у к р аїнська культура зазнає постійних утисків, переслідування її діячів, гальмування творчих задумів, замовчування давніших її досягів, замовчування або й паплюження видатних письменників, істориків, мистців: П. Куліша, М. Драгоманова, М. Грушевського, В. Винниченка, навіть комуніста М. Хвильового та комуніста М. Скрипника, його праці з національного питання. І це в той час, як повидавано царських істориків Соловйова, Ключевського, білоґвардійських письменників Аверченка, Буніна, думають видати Ґумільова.

Підрозділ про мовну політику большевиків має в нього такий заголовок: „Мова: український народ під мовною блькадою". Спочатку він наводить висловлювання В. Леніна та уривки з постанов XII з'їзду РКП(б), в яких іде мова про потребу українізації на Україні, а потім зазначає, що за „понад сорок років" „натомість усе зроблено навпаки" (стор. 167).

З наукового боку думку про шкідливість денаціоналізації він обґрунтовує на висловлюваннях Ф. Дістервеґа, О. Потебні, К. Ушинського, зокрема застосовує тут вислів О. Потебні про „гидоту запустіння", яка виникає в свідомості людини, коли в неї віднімають рідну мову, і вона через те стає матерененависницею". І наостанку полемізує з тими „замаскованими під інтернаціоналістів українофобами", наївними „доброзичливцями" та „гнівними начальниками", що звичайно кажуть: „Хто вам не дає (заважає, забороняє) говорити по - українському?" На це питання він відповідає так: „Ви забороняєте (заважаєте, не даєте)... ви, тобто створені вами обставини життя?"

„Нерівність, що склалася в житті фактично" (Ленін), фактично другорядне становище української мови (як і культури) — ось що з невблаганною силою, незрівнянною з будь - якою силою батога й будь - якого шомпола, будь - якого наказу й юридичного закону, справді нездоланною силою, що диктує, примушує українця зокрема й українську масу взагалі говорити по-російському, відмовлятися від своєї рідної мови" (стор. 193). Між іншим, серед нашої еміґрації можна частенько почути нарікання на „хахлів", що, мовляв, „не хочуть говорити по-українському". Мені не з одним доводилось на цю тему в розмовах сперечатися, а відомий журналіст Ю. Мовчан ув одній своїй статті навіть написав був, що йому, справді, ніхто не забороняв говорити українською мовою.

В Івана Дзюби маємо соціологічне з'ясування цієї проблеми. Про це саме він писав ще на сторінці 78-ій, де була мова про сталінську політику, спрямовану на те, „щоб вибити з українського народу всякі залишки національного почуття і національної свідомости". „Ось уже майже 35 років, як на них накладено мовчазне табу, — пише він, — тож і не диво, що вони мало розвинені серед значної маси українського населення, аж до того, що частина українців, як і до революції, нічого не знає про свою національну приналежність..." А про тих, що хоч і знають, та бояться, він написав: „Скільки їх боязко обминає, як якусь крамолу, національно - культурні питання"...

У розділі XII Іван Дзюба розглядає свідомий перехід партії з позицій ленінської національної політики на хрущовську, що тепер висунула „теорію" „двох рідних мов" та „двомовности", а також „успіхи" русифікації за „понад сорок років" „радянської" влади в СССР, коли під час останнього періоду 10,2 мільйона „радянських" громадян не російського походження назвали своєю рідною мовою російську. У зв'язку з цим він наводить цитату з видання Академії Наук СССР „Народы европейской части СССР" (Москва, 1964 р., т. I), що в ній ось так пояснено, чому кількість росіян із 55 мільйонів підскочила до 114 мільйонів: „За час від 1897 р. і до 1959 р. кількість росіян в СССР збільшилась більше ніж удвічі. Підвищений приріст загальної кількости росіян частково можна пояснити злиттям із ними окремих груп інших народів, зокрема досить численних груп української людности на Кубані й Північному Кавказі".

І Іван Дзюба написав: „Щодо останнього залишається тільки додати, що це „злиття" насправді відбулося напюго вже часу, його вирішальним моментом були роки 1933-1937, коли розігнано українські культурно-освітні осередки, школи та інше на Кубані й Північному Кавказі і знищено там усіх, хто обстоював український характер тамтешнього (українського ж таки) населення. Відтоді багато людей навіть боялися признаватися, що вони українці"... (стор. 230).

У розділі XIV Іван Дзюба засвідчує цілковиту чужість сучасного уряду УССР для українського народу, уряду, що абсолютно не дбає про збереження української нації і її розвиток. В одному місці своєї книжки, ще на стор. 78, він зазначив був, що цей уряд не дбає про український нарід навіть так, як дбав уряд Чехо - Словаччини про пряшівських українців, а цей факт назвав: „Це невеликий, але промовистий взірець". Тільки ж тепер по-розбійницькому напавши на Чехо - Словаччину, Москва зліквідувала й цей останній, найменший український „П'ємонт".

Але всього великого матеріялу, зібраного в цій праці Івана Дзюби, в газетній статті не можна розглянути. Я розглянув тільки дещо з нього вибіркою, тим більше, що автор, пишучи цю працю в несприятливих умовах (він же наражав своє життя на небезпеку, і, як відомо, його вже заарештовано), в деяких розділах не зовсім добре свій виклад усистематизував. Але це ні в якому разі не зменшує величезної історичної ваги цієї його праці, праці, що в ній уперше за останні 35 років большевицької диктатури людина, що перебуває в лабетах цієї диктатури, сказала „прямо в вічі" страшну правду про трагічне становище українського народу. Кожен українець повинен цю правду знати, а для цього треба цю книжку прочитати.

В-во „Сучасність" видало її добре і, як це зазначено в редакційній примітці, „без жодних змін і скорочень", за винятком правопису. На мою думку, слід було б ще поперекладати й ті численні цитати з російських видань, що їх наводить автор, пояснити в примітках своєрідні російські вислови, ужиті здебільшого іронічно, а, може, й повиправляти ті несвідомо вжиті русизми („гласність" — привселюдність, „негласно" — таємно, „глашатай" — оповісник тощо), що їх він засвоїв, учившися тоді, коли українську мову посилено русифікували.

Трохи дивує докір автора передмови до цієї книжки Степана Олійника, кинутий на адресу українських еміґраційних науковців, що, мовляв, „протягом 20-літнього перебування у відносно (! — В. Ч.) вільних умовах не спромоглися дати праці подібної сили й вартости". С. Олійник спускає з уваги те, що, поперше, зібрати такий матеріял, як його зібрав І. Дзюба, можна тільки на Україні, подруге, дещо в такому розумінні таки понаписувано, тільки наша еміґрація, зневірившись у своїх спроможностях, не вірить уже, що еміґраційні науковці можуть щось путнє написати; потретє, ці науковці не мають фінансових можливостей свої більші праці видавати, і, почетверте, ми таки, справді, перебуваємо тільки у „відносно вільних умовах", бо коли я підготував був працю про національно-мовну політику большевиків, одно наше видавництво, керуючись вузькопартійними міркуваннями, відмовилось її видати.

(Кінець)

СОЮЗНО - РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ „МІНІСТЕР" ІНФОРМУЄ

„Союзно - республіканський міністер освіти" УССР Ю. Даденков повідомив „Молодь України" з 1 вересня, що в Україні є тепер 137 вищих навчальних закладів. До вузів прийняли цього року 150 тисяч студентів. Усіх студентів, стаціонарних і заочних, є цього року 800 тис. осіб., але з них 473 тисячі осіб одночасно і вчаться, і працюють на прожиття та для оплати навчання. Дотепер ще не побудовані гуртожитки для студентів у Запорізькому машинобудівному інституті, Харківському університеті, Одеському та Львівському політехнічних інститутах, Українському інституті інженерів водного господарства, Луганському машинобудівному інституті і Одеському інженерно - будівному інституті, Одеському технологічному інституті та Кіровоградському інституті сільськогосподарського машинобудування.

ЛИСТИ ЗАСУДЖЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЮРИСТІВ

(6)

А тому суд прийшов до висновку, що наша справа являє собою таке, що „суперечить інтересам державної таємниці", і вирішив ще більш — абсолютно ізолювати від оточення, вирішивши слухати справу в ізоляторі та ще і при закритих дверях. І так, на протязі п'яти днів (16-20 травня) судовий розгляд справи проходив з участю тільки трьох суддів (а фактично одного, гол. облсуду Рудика, бо т. зв. народні засідателі — це тільки форма — для пропаганди), секретаря, прокурора, нас семи підсудних та цілого відділу охоронців (солдатів) з карабінами та ще й з відкритими багнетами. При таких обставинах, де нас ніхто не підтримував хоча би морально, не тільки у цій клітці за гратами, а й зовні, бо майже ніхто, крім наших рідних, не знав, що ми попали у такі руки і що над нами чиниться розправа, не суд, а судилище, наші протести абсолютно не мали жодного значення, так як при таких обставинах з нами робили все те, що їм хотілося, а ми були безсильні протидіяти цьому.

Наші найближчі рідні усі ці дні розправи над нами зіходились біля цього страшного будинку десь за десятими дверима від нас, бо ближче їх не допускали.

Під час зачитання вироку також не допустили не тільки сторонніх осіб, а не пустили у цю кімнату з заґратованими вікнами і наших найближчих рідних, хоч згідно згаданої вище статті 20 КПК УРСР „вироки судів у всіх випадках проголошуться публічно", а в науковому практичному коментарі „К основам судопроизводства Союза ССР и союзных республик", вид. 1960 р. в ст. 12 „Гласность судебного разбирательства", в п. 12, говориться: „Основы устанавливают, что приговор суда во всех случаях провозглашается п у б лично... Общественность всегда должна знать итог рассмотрения любого дела, иметь возможность составить мнение о правильности принятого решения независимо от того, в каком порядке — открытом или закрытом — проводилось судебное р а з б ирательство". Таким чином мається явне порушення гласности судового розгляду, згідно п. 9 ст. 370 КПК УРСР такі вироки являються незаконними і підлягають відміні. А чи відміняють його? Незважаючи на багаточисленні наші скарги і скарги наших рідних, явно незаконний вирок уже шостий рік тяжіє над нами усіма, і незважаючи на те, що живемо у самій демократичній із усіх демократичних держав нашої планети, у якій законність сама стабільна і сама справедлива із усіх існуючих законностей, незаконному вироку створені всі умови для „свободной и вольготной жизни на Руси".

Із згаданого видно, який дух панував як під час попереднього, так і під час судового слідства, а тому про будь-яку об'єктивність при розгляді справи не могло бути й мови. Люди, які мали відношення до нашої справи, являються усі як один ярими великодержавними рос. шовіністами і т. д.

Не погоджуючись з наслідком — вироком щодо нас, кожний із нас склав скарги у Верховний суд для розгляду справи в касаційному порядку, на що нам нач. слідчого відділу КДБ Сергадєєв і старший слідчий Денісов заявили, що нам скарги нічого не допоможуть, бо вирок повністю узгоджений з партійними органами і тому його ніхто не буде змінювати. Але ми скарги подали.

У Верховному суді наша справа була назначена для розгляду на 27/VI - 61 р. І як нам стало відомо із цілком достовірних джерел, що в процесі підготовки справи до розгляду у суддів склалася думка, що вирок відносно нас являється явно незаконним по причині неправильної кваліфікації наших дій, а тому його слід замінити, перекваліфікувавши наші діяння із ст. 56, ч. 1 КК УРСР на ст. 62 ч. 1 КК УРСР, тобто відкинути звинувачення у зраді Батьківщини, а наші дії кваліфікувати як антирад. агітацію і пропаганду. І то тільки відносно Лук'яненка, Кандиби і Віруна, а остальних мали з-під варти взагалі звільнити.

Але сталося не так; у цей період органи Львівського КДБ викрили ще одну підпільну українську організацію під назвою „Український Національний Комітет" (УНК) — всього двадцять чоловік. А тому тим більше органи Львів. КДБ були зацікавлені, щоб вирок щодо нас був залишений без змін, бо це ж їх „праця", їх авторитет, і тому вони ревниво слідкували за ходом підготовки справи до перегляду. А коли почули, що судді мають намір змінити вирок, то нач. Львів. КДБ полковник Шевченко з'явився у ЦК КП України з протестом, бо, як він залвив, антирад. організації зростають, а послаблення каральної політики негативно відіб'ється на веденні слідства по їх новій справі і взагалі активізує антирад. діяльність інших підпільних організацій.

І як видно, то таке втручання зробило різкий поворот у відношенні до нашої справи. Справу для розгляду було перенесено із 27/II - 61 р., тобто на місяць пізніше. А 26 липня Верховний суд УРСР частково змінив щодо нас вирок Львівського суду.

Відносно Л у к' я н е н ка смертна кара — розстріл — було замінено на 15 р. позбавлення волі, а щодо Кіпиша і Боровницького, то змінено кваліфікацію, а саме зраду Батьківщини (ст. 56, ч. 1 КК УРСР) замінено на антирад. агітацію і пропаганду (ст. 62, ч. 1 КК УРСР) і по ст. 187, ч. 1 КК УРСР за недонесення органам влади того, що вони знали про організацію, і знизили обом міру покарання із 10 років на 7 років кожному, а відносно нас остальних вирок залишено без будь-яких малійших змін.

Подаю виписку із Ухвали Верх. Суду.

„Справа № 36 к 61. Таємно (як бачимо, то кругом таємно, а від кого скриватися? Адже політику партії і уряду підтримує в усіх відносинах радянський народ! — І. К.). Вирок ухвалено за головуванням тов. Рудика. Доповідач Загороднюк.

УХВАЛА

Ім'ям Української Радянської Соціялістичної Республіки.

1961 року липня 26 дня Судова колегія в кримінальних справах Верховного Суду Української РСР в складі:

Головуючого т. Загороднюка В. М.

Членів суду т.т. Лєдникової О. В. і Євдокімової В. С.

За участю пом. прокурора УРСР т. Погорілого В. П.

та адвокатів т.т. Коваля Я. Т. і Бардякова В. А.

розглянула у закритому судовому засіданні справу... Судова колегія.

ВСТАНОВИЛА:

... Кандиба, як і інші учасники створеної націоналістичної організації УРСС, не тільки вели розмови на антирадянські теми. Вони, в тому числі Кандиба, як один із самих активних учасників УРСС підбирали з нестійких людей і бувших членів ОУН осіб для вербовки в УРСС. Кандиба, зокрема, затягнув у цю ворожу організацію засудженого Боровницького і Козика, давши їм для ознайомлення програму.

(Далі буде)

Український День стейту Коннектикат

Вже третій рік українці стейту Коннектикат влаштовують т. зв. Український День. Імпреза ця має виховно-розрагковий характер, ціллю її дати нагоду нашим людям, головно нашій молоді, зустрітися, пізнаватись та нав'язувати товариські зв'язки з собою ,що може мати позитивний вплив на збереження нашої молоді для нашого суспільства. Батьки повинні спонукувати і заохочувати своїх дітей до участи в цьому Українському Дні. Активну участь в імпрезі беруть усі десять українських католицьких парохій стейту.

Почесний Комітет, що його членами є Впр. і Всеч оо. пароха, зволив ласкаво очолити ВПреосв. Кир Йосиф Шмондюк. Діючий Комітет на цей рік, зложений з представників парохій, очолив п. Роман Гижий.

Український День відбудеться в Ансонії 7-го вересня з такою програмою: Молебень в церкві св. Петра і Павла при Кліфтон авеню в Ансонії, відправить ВПреосв. Кир Йосиф в сослуженні духовенства о год. 7-ій вечора. Забава з танцями та різнородною програмою несподіванками зачнеться о год. 8-ій у великій залі. Warsaw Park, Pulaski Highway, Ansonia, Conn. До забави приграватиме українська оркестра пана Матіяша. Смачний і різнородний буфет під зарядом Комітету Пань. Вступ на забаву: для дорослих $3, для молоді $2. Столи замовляти можна в пана Anthony Kuchma, 181 Evergreen Drive, Stratford, Conn. 06497, або в предсідників місцевих Комітетів.

Дохід призначений на придбання приміщення для всяких культурних імпрез в нашій Дієцезії.

Комітет щиро запрошує до участи все українське громадянство, а зокрема українську молодь.

За Комітет Українського
Дня Коннектикат
Мирон Техльовець прес-реф.

ДЖОРДЖ МІНІ ДІСТАВ ПРИЗНАННЯ на Конвенції Міжнародного Товариства Машиністів в Шикаґо, коли гостро виступив проти тих „брудношиїх і з брудними устами" демонстрантів у Шикаґо, які хотіли розігнати Демократичну Конвенцію та нападали на поліцію, що старалася втримати порядок. Міні промовляв до 2,000 делеґатів і дістав повне схвалення свого становища. Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій твердив, що поліція зовсім не перестаралася, коли силою розігнала демонстрантів, які наперед реклямували себе, що не допустять до відбуття Конвенції. Міні закликав всіх голосувати на віце-президента Гомфрі, називаючи його робітничим кандидатом.

Під проводом трьох Владик відбулись похорони бл. п. о. прот. Миколи Харіщака

(Закінчення зі стор. 1-ої)

святив зілля. Після цього відслужив Литію та відпровадив тіло Покійного до церкви-пам'ятника св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж. Під час всіх церковних обрядів в церкві св. Духа в Ковтсвіл співав церковний хор парафії з Честеру під проводом інж. Сергія Шевченка. Сестрицтво церкви св. Духа та парафіяльний уряд під проводом свого предсідника Андрія Панасюка, піклувалися Їх Блаженством, священиками та учасниками похоронних обрядів, виявляючи велику любов до свого покійного пароха. Виявом любови парафіян до нього було також те, що парафія пожертвувала Покійному священичі облачення, які для церкви уфундувала п-ні Гресько.

В середу 28-го серпня ц.р. у церкві св. Андрія в Бавнд Бруку відбулися священичі похоронні відправи-одпівання під проводом Преосвященного Єпископа Олександра та при співучасті протопресвітерів оо. А. Селепини, нюйоркського-нюджерзького декана, і д-ра Семена Гаюка; митр. прот. О. Мицика — декана філядельфійського, Степана Біляка, Теодора Форостія і Дмитра Савки; протоієреїв Андрія Дворакiвського, Степана Голутяка, Петра Мелеха й Івана Кульчицького; священиків Євгена Новицького і Нестора Коваля та протодиякона Михайла Ольхового. Присутніми при цих відправах був Високопреосвященніший Архиєпископ Мстислав, митр. прот. Іван Данилевич, прот. Павло Фалько і о. Теодор Боган. В четвер 29-го серпня відправлено Заупокійну Службу Божу по покійному о. Миколі Харіщакові, до якої станули, на чолі з Владикою Мстиславом, оо. протопресвітери І. Гундяк, А. Селепина і д-р С. Гаюк; митр. протоієреї О. Мицик, І. Шнурер, Т. Форостій і Д. Савка; протоієреї М. Ярош, А. Дворакiвський, С. Голутяк і П. Мелех і священики М. Коваль, Т. Боган і Мирослав Глинський. Після Служби Божої була відправлена Панахида, в якій, крім вище названих взяли участь оо. Павло Фалько, Сергій Непрель, Іван Кульчицький, Богдан Желехівський, Михайло Земляченко, Михайло Борисенко та митр. прот. І. Данилевич. Співав хор під проводом проф. В. Завітневича. Під час відправи в церкві промовляв Владика Мстислав. Після цього відвезено тіло Покійного на цвинтар, де після останніх похоронних відправ, промовляли декан нюйоркського-нюджерзький о. А. Селепина, декан філядельфійський о. О. Мицик, представник пітсбурзького деканату о. І. Шнурер і шкільний приятель Покійного, п. Михайло Добош. Після похоронів у приміщенні Консисторії в Бавнд Бруку відбулася тризна за співучастю Владики Мстислава, якою проводив о. протопресвітер Т. Форостій. На ній від Консисторії та священиків промовив о. прот. І. Гундяк, а від родини Покійного д-р Ярослав Падох та інж. Петро П'ясецький. Про молоді літа Покійного говорив о. Д. Савка. На закінчення виголосив промову Владика Мстислав. Поминки закінчив молитвою о. А. Селепина. В похоронах, крім Владик та священиків, взяли участь численні громадяни, в тому числі багато колишніх парафіян покійного о. М. Харіщака з Пітсбурґу, Нюарку та Ковтсвілу. З Пітсбурґу прибув м. ін. інж. Комічак разом з дружиною, який в своїй радіостанції подав точну програму похоронів та опис як вони відбулися. Під час поминок о. П. Мелех перевів збірку, яка принесла $530, а саме: на пам'ятник покійному о. М. Харіщакові $276, на Церкву-Пам'ятник в Бавнд Бруку $142, на Музей-Пам'ятник в Бавнд Бруку $87, і на священичий пенсійний фонд $25. Бл. п. о. Микола Харіщак, який помер на своєму 55-му році життя, народився 8-го березня 1913 року в Бориславі. Він осиротив доньку Оксану і сина Ігоря, зятя Петра П'ясецького і внука Петруся Миколу.

У Братиславі — збройний спротив

Москва. — Якщо вірити повідомленням „Правди" з 1-го вересня, то в Братиславі совєтські війська натрапили в останніх днях серпня на збройний опір збоку словацьких і чеських патріотів. „Правда" повідомляє, що по совєтських вояках стріляли з автоматів з високих вікон старого собору. З інших домів „к о н трреволюціонери били з автоматів і важких кулеметів з вищих поверхів, соборів, башт. Ні разу ми не розпочинали першими вогню. Але відповідати стрілами доводилось.. Совєтські воїни знайшли в підвалах великий склад зброї". В іншому місці, біля братиславського аеродрому „пройшла група молодих людей", а потім серед ночі залунали стріли з автоматів, при світлі сильного прожектора". 30 серпня по місті промчало авто, яке зробило сім пострілів по совєтських солдатах. „Вночі на стінах будинків з'являються написи „Смерть окупантам!" М о сковська „Правда" продовжує: „Окупант!" Цим словом бездумно жонґлюють, з цим словом іноді кидають камінням на совєтських солдатів, зламують бензинові баки в машинах, відключають воду, світло. Але таких фактів стає все менше і менше". „В Остраві молодь побила й негайно обстригла дівчину, яка заговорила з совєтськими солдатами". У Братиславі „хтось закидає вулиці гострими цвяхами, щоб спиняти хід совєтських бронемашин". Повідомлення „Правди" не можна повністю сприймати за правду, бо в тій же газеті надрукована фотознимка: біля дороги схилились четверо загарбників і розглядають... знайдений ними „склад зброї". Це — звичайна для КҐБ фальшивка, бо дотепер ніколи й ніхто не робив „складу зброї" біля дороги, але „Правді" така фальшивка була потрібна, щоб сказати, що „там була знайдена також зброя американського зразка".

МІЗЕРНА ПЛАТНЯ ЗА ВАЖКУ ПРАЦЮ

З оголошень про працю в „Молоді України" з 28 серпня: м'ясячна платня, ще без відрахування податків та „добровільних стягнень", робітника, який миє вікна на високих будинках, становить від 100 до 120 рублів (долярів), бухгальтера — 70 рб. на місяць, доглядачів хворих та дітей — 65 - 70 рб., робітниці за прибирання квартир — 80 - 90 рб., майстра по ремонту взуття — 100 рб. в місяць.

Ню Йорк, Н. Й.

КОНЦЕРТ СТУДЕНТІВ КЛЯСИ ПРОФ. Д-РА МИКОЛИ ПОЛЕВСЬКОГО

15 червня в суботу на закінчення учбового року в Українському Інституті Америки відбувся успішний концерт кляси студентів проф. д-ра Миколи Полевського.

Всі виконавці показали прекрасну школу, відчувалася надзвичайна праця видатного мистця-педагога. В програмі була велика кількість творів українських композиторів.

Євген Котик прекрасно заграв „Українську пісню" Лисенка, „Дві українські пісні" Берковича і „Романс" Бетговена.

Сонатику Дюсека, „Український танок" і „Пісню" Берковича і українські твори Барвінського й Жербіна з відчуттям і розмахом відіграв Олесь Дорожинський.

Анна Балабан симпатично зарепрезентувала себе в „Польці" Жербіна і „Токкатіні" Кабалевського.

Марко Луцький показав великі досягнення і виконав з запалом і цікавою інтерпретацією складу програму — „Фантазію" д-моль Моцерта „Ео Елізи" Бетговена. „Вальс" Ґріґа і „Український танок" Барвінського.

Добре враження справив Юрко Кух блискучим виконанням Сонати Бетговена г-дур оп. 49, віртуозною технікою, легкістю і досконалістю в „Тарантеллі" Геллера і в „Дощику" Косенка та темпераментним виконанням „Гопака" Мусорського (дует з професором).

Зірка Галібей прекрасно опанувала „Рондо алла Турка" Моцарта і показала гарний ритм, октавну техніку і стилеве виконання. Цікаво і з вогнем заграно „Два еспанські танки" Мошковського (дует з професором).

Недавно надруковані два складні і різноманітні твори сучасного талановитого українського композитора Кирейка „Польку" та „Український танець — Коломийку" заграла Ірена Зеленська музикально і з чітким ритмом.

Богдан Галібей заграв гарним міцним тоном з експресією та нюансом „Українську рапсодію" Томаса, „Прелюд" оп 28 ч. 6 Шопена і виявив технічні досягнення в „Кобольді" Ґріґа і „Екосезах" Бетговена — Бузоні.

Приємно прозвучав „Вальс" Шопена оп. 64 ч.1 у виконанні Марії Балабан, а в гравурному „Полонезі" Шопена вона показала добру техніку.

Подивугідні досягнення виявила Анна Бобяк, яка з технічною певністю, виразністю ліричної мелодійної лінії драматичним піднесенням виконала „Імпромтю" ас-дур Шуберта, з ніжністю прекрасним ф р азуванням „Пастушок" Дебюсі і яскраво з гострим підкресленням муринський танок „Кейк Уок" того ж самого композитора.

Моцарта а-дур вона заграла з властивим для цього концерту інтимними звуковими відтінками, прозорими пасажами та радісним весняним настроєм. Партію оркестри до Концерту Моцарта виконав на другому фортепіяні проф. М. Полевський, який своєю мистецькою грою підтримував стильову інтерпретацію цього твору.

Христя Баранська виявила імпресіоністичний стиль модерного сучасного композитора Ібера в „Химерній дівчині" настроєво і з шляхетністю почувань. Вона володіє прекрасною динамікою звучань і створила художнє оформлення твору. „Етюд" Геллера виконано чітко і барвисто, а „Польку" Рубінштейна в романтичному стилю, з грацією і темпераментом.

У концерті з успіхом виступив челіст Томас Мур — студент кляси проф. Людмили Тимошенко - Полевської, який притягнув увагу публіки своєю привабливою появою і надзвичайно щирим теплом свойого виконання. Він заграв всі чотири контрастові частини Сонати Кореллі в д-моль Прелюдію, Аллеманду, Сарабанду, Жиґу соковитим повнозвучним тоном з чудовим володінням широкою гамою звукових відтінків, з почуттям стилю, тонкістю ф р а з у в а н н я і бездоганною інтонацією. В „Пісні без слів" Мендельсона було поєднання ніжности, поетичности з пристрастю і драматизмом. Його гра пронякнута глибокими емоціями і любов'ю до свого інструменту. З майстерністю і з захопленням чудово акомпаніював Томасові Мурові проф. М. Полевський.

Концерт мав надзвичайний успіх і публіка та студенти щиро вітали та дякували професорам: проф. д-р Миколі Полевському і проф. Людмилі Тимошенко - Полевській за їх висококваліфіковану працю в галузі українського мистецтва і виховання української молоді.

З. М.

ОДНЕ З НАЙГОЛОВНІШИХ ЗАВДАНЬ...

„Радянська Україна" з 31 серпня, обговорюючи проблеми високошкільників, не турбується, як має прожити студент із стипендією в 18 рублів на місяць, тіснотою в гуртожитках та ін. навчальними справами. Газета твердить: „Серед завдань, що стоять перед працівниками вищої школи, одне з найважливіших — добитись дальшого підвищення рівня всієї ідейно-виховної роботи із студентами. Колективам вищих учбових закладів треба ще чимало попрацювати, щоб кожен день, кожне заняття найкраще сприяли формуванню широкоосвічених, умілих, комуністично переконаних спеціалістів". Пряме свідчення, що у вищих школах не все гаразд з „ідеологією".

З НАШИХ БУДНІВ

ЗГАДУЮЧИ ДАВНИНУ...

Знаний колись у Галичині підприємець, піонер килимарського промислу і власник фабрики килимів у Глинянах, п. Михайло Хамула, у своїх цікавих, хоч досі ще не друкованих споминах, згадує знаменну подію, що трапилась давненько, бо наприкінці минулого сторіччя, а проте має деякі актуальні обертони, перегукується, можна сказати, з сучасністю...

Року Божого 1899-го, — пише наш хронікар, — відвідав містечко Глиняни коло Львова Митрополит Андрей Шептицький і мав тут деканальну місію, що тривала 10 днів. При в'їзді до міста була поставлена тріюмфальна брама. Князя нашої Церкви вітав хлібом-сіллю посадник Глинян, Андрій Балтарович. Прадавнім звичаєм жиди винесли свою Тору. Місцевий парох, о. Решетилович, русофіл, що заложив у Глинянах першу ткацьку фабрику, впровадив Митрополита до церкви св. о. Миколая.

З залізничої станції проводила Слугу Божого кінна бандерія з тридцяти хлопців із прапорцями в руках. „У бандерії були мішані хлопці, — пише п. М. Хамула, — тобто українці і москвофіли". Однак, було між ними договорення, що всі мусіли тримати українські прапорці на своїх „піках". Тим часом по дорозі москвофільці зорганізували собі русскі прапорці і позакладали на держаки. Постало замішання! Серця українських хлопців закипіли гнівом від такої зневаги і з приводу зламання договору. Але „кінночики" зберегли спокій і втримали порядок, аж поки Митрополит з причетом і процесією не увійшли до церкви...

Як тільки за Митрополитом Кир Андреєм замкнулися царські врата, — під церквою почалася така молотьба прапорцями, що після неї не залишилось ні одного цілого держака, а деякі учасники баталії потребували лікарської допомоги...

Мимоволі пригадуються недавні ще відвідини Первоієрарха Української Католицької Церкви, Кардинала Йосифа Сліпого, в деяких наших осередках в Америці, де, як знаємо, ситуація була досі напружена на тлі календарного двоподілу. І саме під час відвідин Блаженнішого, — як говорять та пишуть очевидці, — сталося чудо: між посвареними таборами наступило перемир'я, настала „згода в сімействі, мир і тишина". Тепер, нам здається, треба усильно благати Господа, щоб ця згода і це перемир'я перетривали довше, ніж „перемир'я" українських і москвофільських хлопців з кінної бандерії під церквою св. Миколая в Глинянах, під час візитації Митрополита Андрея Шептицького року Божого 1899-го...

Ікер

ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНІ

Куритиба. — На зборах Правління Українців Куритиби в Бразилії виступали з доповідями два відомі діячі: п. Микола Гец та інж. Павло Борисенко. У доповідях, як повідомляв тижневик „Праця" ч. 22, вони „з'ясували події в Україні, а зокрема переслідування і засуди українських письменників і професорів.

ПОВОРОТ ПРОФ. М. БАЙЛОВОЇ ДО НЮ ЙОРКУ

Український Музичний Інститут Америки повідомляє, що по відпочинку проф. Меланія Байлова вернулася до Ню Йорку і дальше буде працювати в УМІ. Проф. Байлова має за собою 37 літ педагогічної праці раніше в Укр. Інституті ім. Лисенка в Зах. Україні, а тепер в улюбленім Ню Йорку, де була співініціятором заснування УМІ в Америці.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ
Незабутнього
проф. д-ра Мирона Дольницького
вченого, громадянина й великого Приятеля української молоді, бувшого директора Української Реальної Гімназії в Міттенвальді, Німеччина,
складають по 10 долярів
для дітей-залишенців в Европі і закликають усіх міттенвальдців відгукнутися пожертвами на добродійні і виховні цілі
ІГОР В. ЗЕЛИК
Д-Р ОРЕСТ ПОПОВИЧ
ЗЕНОН СНИЛИК

Ділимося болючою сумною вісткою
з Родиною і найближчими Приятелями і Знайомими,
що в середу, 4-го вересня 1968 р. на 73-му році життя,
закрив з ласки Божої очі на віки і відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
ТАТО І ДІДУСЬ
бл. п. ПАВЛО МАТВІЙОВИЧ
ФИЛИМОНЧУК

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ відбудуться в днях: четвер, 5-го і п'ятниця, 6-го вересня в год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвина, Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 7-го вересня 1968 р. з похоронного заведення до Церкви-Пам'ятника св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., де о год. 10-ій відправиться Богослужба, а опісля буде похований на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Глибоким горем прибиті:

дружина — ПАРАСКА ФИЛИМОНЧУК
донька — ТЕТЯНА з сином ЮРКОМ
син — ІВАН
син — АНТІН з дружиною ОЛЬГОЮ і внуками: ВІКТОРОМ і ЮРКОМ
донька — АНТОНІНА з чоловіком ЙОСИПОМ і внуками: ЙОСИПОМ і ВАЛЕНТИНОЮ
та Рідня в Україні

Праця
HELP WANTED MALE

ПОТРІБНО
РОБІТНИКІВ ДО УЖИВАНИХ АВТ
Загальна праця, ліценція, бенефіти, госпіталізація і т. д. Добра нагода для відповідного.
Paragon Oldsmobile Inc.
5702 Northern Blvd.
Woodside, N.Y. Tel. 426-7932
Питати за Mr. Zazlow

TRAINEES — DIE CUTTERS MACHINE SET-UP PRINTERS
Постійна праця, повні бенефіти, висока платня під час науки.
C & M Envelope Co.
25 Linden Ave., Jersey City, NJ
Call Dom (201) 434-2100

AUTO BODY MAN
Постійна праця, добра платня, юнійна фабрика, досконалі умовини праці, великі бенефіти, досконала нагода для відповідних.
Richard Buick
1095 E. 45th St., Brooklyn, N.Y.
CL 8-8000 CL 8-8004

ЗАГАЛЬНІ ФАБР. РОБІТНИКИ
Відкриття на денні і вечірні шифти. Досвід неконечний. Постійна праця на повний час зі заохочуючим пляном. Багато великих бенефітів. Голоситись до Personnel Dept.
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

КУХАРІ
Малі замовлення, пов. час або кілька годин. Добрі умовини праці, нагода для підвищення. Голоситись тільки особисто від полудня до
Cafeteria
U.S. Motors
Old Gate Lane, Milford, Conn.

ЗАГАЛЬНА РЕСТАВРАЦІЙНА ПРАЦЯ
Broilerman, Maitre'd, Saladman, Cook. Добірний ресторан. Добрі можливості.
Melody Agency
5254 Merrick Rd.
Massapequa, L.I., 516 799-6660

Автомобілеві механіки
Досвідчені фахові мужчини. Постійна праця круглий рік. Всі великі бенефіти. Також як
AUTO BODY MEN (2)
Back Bay Rambler
750 Commonwealth Avenue
Boston, Mass.
(617) 734-7550

МАЛЯР ЧОВНІВ і СТОЛЯР
Добрі фахові мужчини. Постійна праця.
Port Washington, Long Island
Tel.: (516) 767-7320

ПЕКАРІ (3)
Хліб і булки. Досвід і відповідальність. Досконала платня, повний час або кілька годин. Також солодке печиво.
Alberino's Italian Bakery
139 Fourth St., Troy, N.Y.

MAINTENANCE MEN
Millright. Knowledge of soldering & Electrical work. Pension. Good working conditions. Excellent opportunity. Call from 1 to 4 P.M.
THE TREE PICKLE CO.
812 Borden Road
Cheektowago, N.Y.
(716) 674-2566

OIL BURNER SERVICE
Потрібно досвідчених мужчин, обслуга долішнього Менгетену. (2) добрі робітники 4-6, $3.75 & $4.50 на годину. Всі бенефіти. Досвід при pipe welder & boiler welder.
(212) 966-0771

Праця
HELP WANTED MALE

М'ЯСАРІ
з досвідом або без. Повний час 40 год. Бенефіти. Добра платня, підвишки до 6 місяців. Голоситись:
D'Agostino's Supermarket
85 Willis Ave., Bronx, N.Y.
or call 230 - 3300 between 9 AM and 1:30 PM and 2:30 and 3:30 PM

МАШИНІСТ
TOOL & DIE
SHEET METAL FABRICATING
Висока платня. Пов. час або на кілька годин. Постійно зростаюча держав. фірма, положена в L.I.C. Досконалі бенефіти, як госпіталізація, мед.-хірурґічне та життьове забезпечення. Пенсія.
EX 2-4800 Mr. Salese

URGENT NEED
For YOU to continue your Aircraft career? Immediate need for
A/C Sheet Metal Mechanics
Helicopter Mechanics
A C Electricians
Jet Engine Mechanics
Those who qualify call
Collect: (800) 654-3261
An equal opportunity employer

ДО РОБЛЕННЯ ПАСКІВ
з великим досвідом при шкірі.
Мінімум анг. мова. Постійна праця. Добра платня, приємні умовини.
D'NAZ INC.
712 Broadway, N.Y.C.
(near 4th St.)
Tel. 777-1020 for appointment

ЕЛЕКТРИКИ
досвід в хатніх електричних проводах
МЕХАНІКИ або ПОМІЧНИКИ
Повний час або кілька годин. Добра платня, бонус, госпіталізація, забезпечення, праця круглий рік.
Baltimore — Washington Area
Call collect: (301) 464-0539
or (301) 464-0331
8 AM to 8 PM
Equal Opportunity Employer

BEEF BONERS
Rochester, N.Y. Experienced. Union wages. Liberal benefits. Life insurance policy. Steady employment. Call or write.
Empire Beef Co.
171 Weidner Rd., Rocheter, N.Y.
(716) 235-7350

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
Постійна праця. Компанія в Бронксі. 100% платить ком. бенефіти, вкл. пенсійний плян. Праця цілий круглий рік. Догляд над 1½ тоновим light duty трак. Власні знаряддя.
Тел. CY 2-5741 за домовл.
Brookhill Frozen Meats
516 Westchester Ave., Bronx, N.Y.
(Near E. 149 St. & 3 Ave.)

WANTED
SKILLED MINERS
Good working conditions, job security & opportunity for advancement. Apply Personnel Office.
North American Coal Corp.
Sewer, Pa.
An equal opportunity employer

Праця
FEMALE

FORELADY
Мусить вміти заряджувати цілістю одягу, також комплетне викінчування. Докон. нагода для відповідної.
Tel.: 849-4541

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при візитових і балевих сукнях. Секційна праця або цілість. Також спеціяльні машинові оперейторки та при машинах пришивання ґудзиків. Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
(516) 281-9791

ПАСТОР ОЛЕКСА ГАРБУЗЮК...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ви мали чисто релігійний характер, то можна було ствердити велике їхнє занепокоєння долею всіх віровизнань в Україні, які є переслідувані московсько - большевицьким режимом.

Під час згаданих Богослужень диригував об'єднаними хорами талановитий дириґент Микола Кирилюк. На окремому концерті були виступи з сольоспівами, дуетами, квартетами та декламаціями. Треба відмітити сольові виступи Миколи Кирилюка з Філядельфії і Віри Теслюк з Сан Франсіско, дуети Параскевії Барчук з Шикаґо і Ярослави Перехрест з Клівленду, та Сергія і М. Дусь з Ню Йорку, а декламації були виголошені К. Пасічник з Міннеаполісу, Іриною Марійчук з Гартфорду і К. Дусь з Ню Йорку.

На З'їзд наспіло багато писемних привітів з України, Польщі, Німеччини, Австрії, Франції, Англії, Бельгії, Австралії, Арґентини, Бразилії, Уруґваю, Параґваю та Нової Зеляндії. Канаду репрезентат на з'їзді письменник пастор М. Подворняк, який і виголосив промову на тему „Ваше світло нехай світить". Українську Пресвітерську Церкву репрезентував в характері обсерватора відомий видавець, письменник, редактор пастор Володимир Боровський. УНСоюз та редакцію „Свобода" в часі конвенції репрезентував головний радний Степан Гавриш, який був і головним промовцем в часі бенкету в суботу 31 серпня.

Помер Теодор Марущак — основоположник Братства св. Володимира у Вілмінґтоні

У Вілмінґтоні Дел., помер 15 серпня основоположник та й довголітній член Братства св. Володимира Від. 173. УНСоюзу Теодор Марущак Покійний народився 9-го резня 1886 р. в селі Арлямові Добромильського повіту та й великим добродієм Америки приїхав 60 років тому. Покійний був довголітнім урядником 173 Відділу та й великим добродійм парафії св. о. Миколая, для якої посвячував весь свій вільний час. За довголітню приналежність до УНСоюзу покійний був нагороджений золотим годинником. В останніх часах покійний тяжко хворів і подивугідним було те, з якою посвятою по християнськи опікувалась батьком дочка Анна. Крім неї покійний залишив дочку Юлію, синів Михайла й Антона, невісток, зятя та внуків. Похорон відбувся в понеділок 19 серпня з похоронного заведення до церкви св. Миколая, а опісля на католицький цвинтар.

Секретар відд. Петро Щерба

Праця
MALE & FEMALE

РОБЛЕННЯ ЗРАЗКІВ
при кращих трикотажних одягах, костюми, суконки для першорядної вирібні. Добра платня, постійна праця, приємні умовини праці.
OX 5-4440 або OX 5-5078

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при суконках. Секційна праця, пов. час. Постійна праця, платні свята, також до прасування. Добра почат. платня.
Carland Mfg. Corp.
8 North Main Street
Monroe, N.Y. (914) 783-2511

Registered Nurses
REQUIRED FOR
Progressive, modern, fully accredited 280-bed Childrens Hospital, covering all aspects of child care. Openings in all services.

Starting Salary $400. per month. Shift differential for evenings or nights. Financial recognition for postgraduate training.

Liberal personnel policies including 20 days annual vacation and accumulative sick leave benefits.

Accommodation available in Modern Apartment Complex adjacent to Hospital.

Apply or write to
Mr. W. JOHN BUTT —
Administrator
THE DR. CHARLES A. JANEWAY CHILD HEALTH CENTRE
Pleasantville
St. John's, Nfld.

ПОКАЗ НОШІ З РОЗПОВІДДЮ ПРО ВИДАТНИХ ЖІНОК

Едмонтон. — На неділю 8 вересня призначено в Едмонтоні, заходами Відділу Організації Українок Канади, показ історичних жіночих костюмів з розповідями про найважливіші жіночі постаті з княжих і козацьких часів.

ПОНЕВОЛЕНІ ОХВАЛЮЮТЬ ПОНЕВОЛЕННЯ

На „мітинґу письменників України" в Києві, нашвидку зігнаному виконавцем московських наказів в Україні П. Шелестом, секретар партійного комітету Спілки В. Козаченко, — пише „Молодь України" з 28 серпня, „затаврував ганьбою ворогів соціялістичної Чехословаччини. Він з гнівом говорив про так званих письменників Гольдштюкера, Прохазку Бацуліка та інших, які докотилися до того, що по суті стали підсобниками світового імперіялізму і войовничого сіонізму". Із заяви видко, що антижидівські настрої наказала викликати Москва не лише в Польщі, де преса знову нападає на сіоністів, як „спричинників подій" у Чехо-Словаччині, а і в Україні. В резолюціях, очевидно, письменники „засудили ворогів соціялізму"...

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіто — це сила

Збори Відділів УНС

СЕРЕДА, 11-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — 70 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 96 Fleet St. Проситься всіх чл. прибути на збори. — І. Патуляк, предс., М. Жук, секр.

До винайму

АПАРТАМЕНТИ ДО ВИНАЙМУ
Дуже дешево або за невелику допомогу в обслузі будинку, винаймається апартамент, 4 кімнати — на пів підвал, в добрій секції Брукл
ину, близ. Проспект парку. Може бути одинокий або сімейний.
Тел.: 499-4433

Real Estate

30-АКР. ПОСІЛІСТЬ
в горіш. стейті, 10 умеб. катеджів, 2 огрівані, цементований басейн, верчені криниці.
Тел. (914) 647-4397
або писати
Box No. 133 RFD 1
Ellenville, N.Y.

BRONX EAST 239 ST.
МУРОВАНИЙ ДІМ
2-родинний, 10 років, гараж і город. Помешкання на 6 і 3½ кімнати, 2½ лазнички, дохід 125 дол. Багато додаткових вигід. Дорогі килими від стіни до стіни, драперії і дашки, Trevors Rods в обох мешканнях. Авт. Whirpool пральня. Дзеркала на ширину стіни. Забезпечені вікна. Викладані стіни. Напевне буде Вам подобатись. Добірна околиця, гарна дільниця. Все, чого захочете. Ціна 38.500 дол. Кликати власника **FA 5-7236.** Мусить говорити по-англійськи.

Business Opportunity

EXCELLENT
opportunity to buy a going yarn winding plant. Complete with a model 12, 4 foster machines. 60 spindles each, winding from skeln to come. Also swift wheels 1 rota cone, 1 toledo scale, 1 big joe. A 1964 Ford 600 ton and ½ truck with tailgate. Owner wishes to retire.
Ace Yarn Winding Co. & Ace Cone Corp.
236 Liberty Ave., Brooklyn, NY
DI 6-1990

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

В УКРАЇНУ
Найліпший дарунок.

Найвартісніший дарунок **цертифікати на дарунок. Повна ґарантія, скоріша достава. Тільки цертифікати на дарунки,** це найвартісніший дарунок, багато ліпший як пакунки, Ваші кревні потвердять. Тому, як плянуєте, в найближчому часі вислати пакунок, не висилайте пачки. Шліть замість того, **цертифікати на дарунок** і побачите які щасливі і задоволені будуть Ваші кревні.

Тільки цертифікати на дарунки дають можливість Вашим кревним купити через **спеціяльні доларові крамниці** Всешпосилторгу найкращої якости американські, західньоевропейські і домашні вироби. Ваші кревні це потвердять.

Тільки цертифікати на дарунки, дають можливість Вашим кревним купити по **спеціяльно дуже знижених цінах.** Ваші кревні це потвердять.

Нема оплат, ані для висилаючого, ані для відборця.

Замовляйте тепер. Замовляйте через

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

Жадайте наших дарових каталогів.

Уповноважений представник Podarogifts ,Inc.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
(ліценція В/О „ВНЕШПОСИЛТОРГ")

добре відома фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно обслуговує своїх багаточисленних клієнтів у висилці пачок-дарунків в Україну й інших частин СССР.

Відборець нічого не платить.
Тисячі задоволених клієнтів.
Всі посилки забезпечені.
Ґарантована скора і точна достава.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір висоюкоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на різні товари совєтського виробу як: мотоцикли, телевізії, радіотранзистори, магнетофони, „цертифікати" на дарунки, які можна замовити для кревних, що живуть в Совєтськім Союзі.

За інформаціями і безплатними каталогами, звертатись до головного бюра або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N.Y. 10036
Tel.: 245-7905

ВІДДІЛИ:	Телефон:
New York, N.Y. 10003, 39 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011, 108 West 14th Street nr. 6th Avenue	CH 3-3005
Brooklyn, N.Y. 11207, 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
Brooklyn, N.Y. 11211, 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue	246-9738
Lakewood, N.J. 08701, 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07103, 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
Passaic, N.J., 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson 1, N.J., 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass., 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої **КРАМНИЦІ KARL-EHMER**
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

БАТЬКИ і МАТЕРІ!

Не робіть кривди дітям!

Вже сьогодні замовте дитячий журнал. Вирівняйте залеглу передплату.

ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Питайте у всіх книгарнях за нововиданою книжкою
ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК
Автор
МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
— лікар, журналіст, громадський діяч — представляє визрівання національної свідомости на Волині, прихід окупантів — совєтських і німецьких — і боротьбу проти них.

Для багатьох розкриває незнану панораму героїчних дій українських повстанців на Крем'янеччині в роках 1942-43.
288 сторін друку. Ціна: 5.00 дол. тверда оправа 3.50 м'яка.
"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Добрий день!
Чи спали спокійно?
Для спокою власного й своїх рідних
забезпечіться ще сьогодні
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ: ВСІ КНИЖКИ ДЛЯ ШКОЛИ ОДЕРЖИТЕ В АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовлено великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних на свята по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в., нед. 10-3 по пол.

Розшуки

Пошукується **ЛЬВА ПЕТРА МИХАЛЕВИЧА,** син Марії і Миколая, нар. 23-го лютого 1915 р. Виїхав зі Львова 1944 року. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу: **Oksana Lenec, Station B, Poughkeepsie, N.Y. 12601.**

Вакації

FLORIDA BEACH
Гарне місце на вакації, літні ціни — 1 травня до 14 грудня. Готелеві кімнати, ефективні апартаменти, кольор. TV, огріваний басейн, телеф. в кожній кімнаті. Писати за каталогом до
Harry Dutchyshyn, owner
c/o Beach Plaza Apt. Motel
625 N. Atlantic Blvd.
For: Lauderdale, Fla. 33304
Mountain Houses

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ВІЛЯМ КОВАЛЬЧИК
ПОГРЕБНИК
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і вночі:
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y. YO 9-7272

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку-ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

MALE & FEMALE

GOLD LEAF FINISHERS
Rolling gold by hand
Must be able to read scale accurately.
Apply
MC MILLAN BOOK CO
Personnel Dept. — Mr. Gray
128 Spencer St. — Syracuse, N.Y.

FEMALE

SALEM HOSPITAL SCHOOL OF NURSING
NEEDS
ASSISTANT INSTRUCTORS
JOIN A PROGRESSIVE FACULTY
Salem, Mass. Tel.: (617) PI 4-6000, Ext. 302-512

ПОШУКУЄТЬСЯ на ПОСТІЙНО
ПРИБИРАЛЬНИЦЮ та КЕЛЬНЕРКУ
до праці на Союзівці
Платня після умови. Зголошення слати:
СОЮЗІВКА
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел.: (914) 626-5641

Cafe Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Щоденно КОНЦЕРТ
Власник: Helmut Vollmer
від год. 4:00
Найліпша нім. Кухня. Ланчі. Обіди
Знамените печиво власної пекарні.
Прошу зголошуватись в справі паркування.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
9 Великих крамниць Великих крамниць 9

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801